

Statsråd Bjørn Arild Gram
Forsvarsdepartementet
Pb. 8126 Dep.
0032 Oslo

Vår ref.:
2022/3750

Deres ref.:

Dato:
21.02.2023

Vedr. Dokument 3:3 (2022-2023)

Kontroll- og konstitusjonskomiteen viser til behandlingen av Dokument 3:3 (2022-2023) - Riksrevisjonens undersøkelse av Forsvarets informasjonssystemer for kommunikasjon og informasjonsutveksling i operasjoner.

Komiteen viser til pressemelding fra Forsvaret 13. februar 2023 med tittelen *Endrer planene for gjennomføring av MAST-programmet*. Av pressemeldingen fremgår det:

«Etter nye vurderinger har Forsvaret besluttet at MAST-programmet (Militær anvendelse av skytjenester) ikke kan gjennomføre en driftsoverføring av dagens systemer og tjenester til en strategisk partner slik situasjonen er i dag.»

Komiteen ber om en redegjørelse for hva som er bakgrunnen for beslutningen og hvordan endringen påvirker statsrådets arbeid med å løse utfordringene Riksrevisjonen har identifisert i Dokument 3:3 (2022–2023). Komiteen stiller følgende spørsmål:

1. Hvorfor har Forsvaret besluttet å endre gjennomføringen av program MAST?
2. Endrer avlysningen ambisjonsnivået knyttet til MAST?
3. Hvem har tatt beslutning om å avlyse konkurransen, samt ikke gjennomføre utsetting av dagens drift?
4. Mener statsråden at avlysning av konkurransen er riktig sett i lys av Riksrevisjonens rapport?

Av hensyn til den videre fremdrift i saken, ber komiteen om svar innen fredag 24. februar 2023.

Med vennlig hilsen
Kontroll- og konstitusjonskomiteen

Peter Frølich
Komitéleder

**DET KONGELIGE
FORSVARSDPARTEMENT**

Statsråden

Kontroll- og konstitusjonskomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref.:

22/3750

Vår ref.:

2022/1082-14/FD III 2/LIST

Dato:

24.02.2023

Brev fra kontroll- og konstitusjonskomiteen vedr. MAST

Viser til spørsmål fra komiteen 21. februar vedrørende spørsmål knyttet til beslutningen om avlyse konkurransen knyttet til program MAST.

Under følger svar på de fire spørsmålene fra komiteen:

1. Hvorfor har Forsvaret besluttet å endre gjennomføringen av program MAST?

Program MAST skal etablere ny plattform og løsninger, og i utviklingen av dette er det behov for samarbeid med næringslivet. Gjennom en konkurransepreget dialog med tre tilbydere har Forsvaret siden januar 2021 jobbet for å finne en strategisk partner som både skulle ta over og forbedre driften av flere av dagens systemer og tjenester, og samtidig ta ansvar for å utvikle fremtidens løsninger. Dialogen med leverandørene og nye vurderinger har ført til flere justeringer av både innhold og omfang. Nye risikovurderinger også i lys av den sikkerhetspolitiske situasjonen gjør at Forsvarets vurdering nå er at det ikke skal gjennomføres en driftsoverføring av dagens systemer og tjenester. Forsvaret har opplyst at samlet er endringene så store at de går ut over de rammene som var satt for konkurransen og at anskaffelsen derfor nå er avlyst.

2. Endrer avlysningen ambisjonsnivået knyttet til MAST?

Programmet MAST skal levere ny digital grunnmur, ny virksomhetsstyringsløsning, ny IKT-operasjonsmodell og utvikling og organisering av IKT i forsvarssektoren. Målet er å styrke Forsvarets evne til å løse sine oppgaver. Målsetningene knyttet til MAST ligger fast. Programmet skal fortsatt modernisere og styrke grunnmuren i Forsvarets IKT, og sørge for at videre digitalisering understøttes gjennom en modernisering av Forsvarets IKT-plattformer.

3. Hvem har tatt beslutning om å avlyse konkurransen, samt ikke gjennomføre utsetting av dagens drift?

Ansvar for program MAST er delegert til Forsvaret gjennom et mandat fra departementet. Forsvaret har fattet beslutningen om å avlyse konkurransen om strategisk partnerskap sett i lys av nye vurderinger. Dette er i tråd med delegert myndighet til å inngå avtaler om strategisk partnerskap.

4. Mener statsråden at avlysning av konkurransen er riktig sett i lys av Riksrevisjonens rapport?

Som jeg har redegjort for i min uttalelse til Dokument 3:3 (2022-2023), står forsvarssektoren overfor en omfattende omstilling og modernisering. Det er i denne prosessen nødvendig at forsvarssektoren har tilgang til oppdatert teknologi, løsninger og kompetanse på områder der industrien er ledende. For å oppnå dette vurderes det også strategisk samarbeid med en eller flere samarbeidspartnere, for eksempel NATO, allierte, næringslivet og andre statlige virksomheter.

Forsvaret har foretatt en fornyet vurdering av risikoen ved å overføre drift av dagens systemer og tjenester til en strategisk partner i program MAST, og Forsvaret har konkludert med at dette ikke bør gjøres. Jeg legger til grunn Forsvarets og Forsvarsmateriells merkantile vurdering om at endringene det er behov for å gjøre i MAST-programmet ikke kan håndteres innenfor rammene av den utlyste konkurransen. Med de vurderingene Forsvaret har gjort, mener jeg det nå er riktig å endre strategien for gjennomføring av MAST-programmet.

Sårbarheter i Forsvarets systemer kan i en forverret sikkerhetssituasjon gi større konsekvenser. Det er derfor riktig å se på nytt hvordan risikoreducerende tiltak kan gjennomføres på en mest effektiv måte. Det inkluderer også å styrke kompetansen internt i Forsvaret og styringen av IKT- prosessene i sektoren

Ambisjonene knyttet til MAST ligger fast og jeg forventer at Forsvaret leverer på målene i programmet.

Med hilsen

Bjørn Arild Gram

Dokumentet er elektronisk godkjent og signert, og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Statsråd Bjørn Arild Gram
Forsvarsdepartementet
Postboks 8126 Dep
0032 Oslo

Vår ref.:
2022/3750

Deres ref.:

Dato:
14.03.2023

Vedr. Dokument 3:3 (2022-2023)

Kontroll- og konstitusjonskomiteen viser til statsrådets svarbrev av 24. februar 2023 vedrørende MAST-programmet og har følgende oppfølgingsspørsmål:

1. Hvilke endringer oppsto i anbudsprosessen som medførte at endringene gikk utover rammene som var satt for anskaffelsen, og var det nødvendig å avlyse anskaffelsen for å kunne ta hensyn til disse endringene?
2. Kan statsråden bekrefte at beslutningen ikke er begrunnet i synet på samarbeid mellom forsvarssektoren og sivil sektor og næringslivet?
3. Hvordan planlegger statsråden å arbeide – og sikre nødvendig framdrift – for at målene som lå til grunn for program MAST nås etter at det er endringer i planene for gjennomføringen av MAST-programmet?

Komiteen ber om svar innen 21. mars 2023.

Med vennlig hilsen
Kontroll- og konstitusjonskomiteen

Lubna Boly Jaffery
Første nestleder

**DET KONGELIGE
FORSVARSDEPARTEMENT**

Statsråden

Stortingets president

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

2023/606-2/FD III 2/LIST

21.03.2023

Vedrørende Dokument 3:3 (2022-2023) vedr. MAST

Viser til spørsmål fra komiteen 14.mars vedrørende oppfølgingsspørsmål knyttet til beslutningen om avlyse konkurransen knyttet til program MAST.

Under følger svar på de tre spørsmålene fra komiteen:

1. Hvilke endringer oppsto i anbudsprosessen som medførte at endringene gikk utover rammene som var satt for anskaffelsen, og var det nødvendig å avlyse anskaffelsen for å kunne ta hensyn til disse endringene?

Jeg legger til grunn Forsvarets og Forsvarsmateriells merkantile vurdering om at endringene det er behov for å gjøre i MAST-programmet ikke kan håndteres innenfor rammene av den utlyste konkurransen. Forsvaret har opplyst at beslutningen om å ikke tjenesteutsette drift av dagens systemer som en del av startomfanget for konkurransen innebærer en så stor endring at den opprinnelige konkurransen måtte kanselleres.

2. Kan statsråden bekrefte at beslutningen ikke er begrunnet i synet på samarbeid mellom forsvarssektoren og sivil sektor?

Det er Forsvaret som har tatt denne beslutningen. I etatsstyringsmøte mellom Forsvaret og departementet i desember orienterte Forsvaret om at det var usikkerhet knyttet til inngåelse av strategisk partnerskap for MAST. På bakgrunn av dette ba departementet Forsvaret, NSM og FMA om en redegjørelse for status i arbeidet og eventuell revidert strategi. Etatene ble også bedt om å synliggjøre ev. behov for endrede føringer fra departementet. Departementet ble gjennom svar på dette orientert om Forsvarets endringer knyttet til den aktuelle konkurransen og endringer i Forsvarets plan for å løse oppdraget. Beslutningen ble tatt på bakgrunn av den endrede sikkerhetssituasjonen kombinert med sikkerhetstilstanden i Forsvarets

systemer slik det blant annet fremkommer i rapporten fra Riksrevisjonen. Det har ikke blitt gitt endringer i oppdraget fra departementet.

3. Hvordan planlegger statsråden å arbeide – og sikre framdrift – for at målene som lå til grunn for program MAST nås etter at det er endringer i planene for gjennomføringen av MAST-programmet?

Forsvarssjefen har de siste årene fått økt ansvar for IKT, både den strategiske styringen av IKT-området i sektoren, men også som programeier for investeringstiltakene innenfor IKT inkludert MAST. Jeg mener at det er en utvikling i riktig retning å gi Forsvarssjefen rollen som premissgiver på IKT-området. Sett i lys av funnene i Riksrevisjonens rapport ser jeg behov for å følge opp framdrift. Som jeg sa til komiteen har Forsvarsdepartementet i 2022 iverksatt forsterket styring på IKT-området, i form av særskilte styringsmøter og intensivert oppfølging av den strategiske IKT-utviklingen i Forsvaret. Forsvarets videre håndtering av MAST ambisjonene inngår i denne dialogen nå.

Forsvaret har så langt opplyst at Forsvaret og FMA nå arbeider med å utarbeide en strategi og avklare styring av framtidige sivil(e) partner(e) før Forsvaret igjen henvender seg til markedet. Parallelt arbeides det med å ferdigstille utredninger for investeringsbeslutning for ny digital grunnmur og ny virksomhetsstyringsløsning.

Med hilsen

Bjørn Arild Gram